

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

පොළොන්නරුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට වත්කම් හා වගකීම් ප්‍රකාශනය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, ශුද්ධ වත්කම්/ ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ සටහන් වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 172 (1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10(1) උප වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට පොළොන්නරුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළකරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහඟුරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ප්‍රාදේශීය සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ .

- (අ) 2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.
- (ආ) 2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ 6 (I) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම සභාවේ අදහස් දැක්වීම නිර්දේශය

පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියේ පරිශිෂ්ට 02 හි ඊ.පී 2.7 අනුව ප්‍රාග්ධන වියදම් ප්‍රදාන එකවර ආදායමට හඳුනා නොගෙන ක්ෂය කිරීම් ගණනය කළ පදනම මත විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයට සටහන් කළ යුතු වුවත් එලෙස කටයුතු නොකර වර්ෂයේ ලද ප්‍රාග්ධන මුළු මුදලම විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ එකවර ආදායමට හඳුනාගෙන තිබුණි.

එකඟ වන බව.

පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

1.6.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) විවිධ හේතු මත ණයගැතියන්ගෙන් අය කර ගත නොහැකි රු.2,257,554 ක වටිනා ශේෂ 06 ක් ණය ගැතියන් යටතේ ගිණුම්ගත කර තිබුණි.	අදාළ ගැලපීම් සිදුකරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ආ) විවිධ හේතු මත ණය හිමියන්ට ගෙවීම් කල නොහැකි රු.2,280,719 ක් වටිනා ශේෂ කපා හැරීමකින් තොරව ණය හිමියන් යටතේ තවදුරටත් ගිණුම්ගත කර තිබුණි.	අදාළ ගැලපීම් සිදුකරන බව.	ශේෂ තහවුරු නොවන ණයහිමි ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් සුදුසු පියවර ගත යුතුය.
(ඇ) යළි ගෙවීම් කිරීමට අවශ්‍යතාවයක් නොමැති රු.571,486 ක් වටිනා ශේෂ 10 ක් සමුච්චිත අරමුදලට ගැලපීමකින් තොරව 2017 වසර සිට තැම්පත් ගිණුමේ සටහන් කිරීම හේතුවෙන්, සමුච්චිත අරමුදල එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන්ද තැම්පතු ශේෂය එම ප්‍රමාණයෙන් වැඩියෙන්ද ගිණුම්ගත කර තිබුණි.	අදාළ ගැලපීම් සිදුකරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

(ඇ)	පාලම් බෝක්කු මංමාවත් යටතේ ගිණුම්ගත කළ නොහැකි බොරළු මාර්ග සංවර්ධනය කිරීම් 02 කට අදාළ රු.1,481,756 ක් සහ උපලේඛනය තුළ දෙවරක් සටහන් වූ මාර්ග 06 කට අදාළ රු.4,519,123 ක් ලෙස එකතුව රු.6,000,879 ක් පාලම් බෝක්කු මං මාවත් යටතේ වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.	අදාළ ගැලපීම් සිදුකරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම් ගැලපීම් කළ යුතුය.
(ඉ)	සමාලෝචිත වර්ෂයේ මුළු වාර්ෂික ක්ෂය වටිනාකම රු.2,668,820 ක් වැඩියෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි.	අදාළ ගැලපීම් සිදුකරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඊ)	සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වටිනාකම රු.1,070,607 ක ගොඩනැගිලි අළුත්වැඩියාවක අගය පාලම් බෝක්කු මංමාවත් යටතේ ගිණුම්ගත කර තිබුණි.	අදාළ ගැලපීම් සිදුකරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(උ)	ගල්ලැල්ල ගව සානකාගාරය භාවිතා කිරීමේ හිඟ ආදායම රු.148,800 ක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා නොතිබුණි.	අදාළ ගැලපීම් සිදුකරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඌ)	සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට විවිධ තැන්පත් ශේෂය රු.6,651,392 ක් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.	අදාළ ගැලපීම් සිදුකරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(එ)	සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට පොදු ගබඩා තොග ශේෂය රු.898,160 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	අදාළ ගැලපීම් සිදුකරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඒ)	සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට අයිතම 4කට අදාළ වටිනාකම රු. 240,530 ක් වූ කාර්යාල උපකරණ ශේෂයෙන් අත්හැරී තිබුණි.	අදාළ ගැලපීම් සිදුකරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඔ)	සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ලේඛනය අනුව ලැබිය යුතු ජංගම වෙළඳ කුටි ආදායම හා ප්‍රමාද ගාස්තුව රු.132,100 ක් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	අදාළ ගැලපීම් සිදුකරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ඕ)	සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට හිඟ වත්කම් බදුදීම් වටිනාකම හා ප්‍රමාද ගාස්තු රු.950,730 ක් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	අදාළ ගැලපීම් සිදුකරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

1.6.3 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2023 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂයන් සහ සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආරම්භක ජනලේ සටහන් අනුව ශේෂයන් අතර රු.2,842,914 ක නොසැසඳීමක් පැවතුණි.	අදාළ ගැලපීම සිදුකර නිවැරදි කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරන බව.	ගිණුම් පොත්පත් සැසඳීම් කර නිවැරදි අගයන් සටහන් කළ යුතුය.

1.6.4 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
වටිනාකම රු.36,746,211 ක් වූ ගිණුම් විෂයයන් 5කට අදාළව බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශ, බැංකු ප්‍රකාශන, ශේෂ සනාථ කිරීම් හා උපලේඛන ඉදිරිපත් නොවීම නිසා එකී ගිණුම් ශේෂ සතුටුදායක ලෙස පරීක්ෂා කිරීමට නොහැකි විය.	දීර්ඝ කාලයක සිට පැවත එන බැංකු ශේෂ වන අතර තහවුරු කර ගැනීමට කටයුතු කරන බව හා උපලේඛන ඉදිරිපත් කරන බව.	ගිණුම් ශේෂ තහවුරු කරන සාක්ෂි ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.7 අනුකූල නොවීම

1.7.1 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම්

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය	
(අ) 2009 අප්‍රේල් 17 දිනැති 1597/8 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය	2020 වර්ෂයේ සිට 2023 වර්ෂය දක්වා ගොඩනැගිලි අයදුම්පත් 106 කට අනුමැතිය ලබා දී තිබුණද අයදුම්පත් 75ක් සඳහා අනුකූලතා සහතික නිකුත් කර නොතිබුණි.	ලිඛිතව දැනුවත් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරන බව.	අනුකූලතා සහතික නිකුත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.	
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි	104 (3) හා 104 (4) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියට අදාළ රාජකාරි සිදු කරන අතරතුර විපර් රථයේ තට්ටුව ඇදවීම හේතුවෙන් සිදු වූ රු.186,500 ක අලාභය සම්බන්ධයෙන් මු.රෙ. ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.	මූලික විමර්ශනය සඳහා කමිටුවක් නම් කර ඇති අතර 104 (3) ප්‍රකාරව මූලික පරීක්ෂණ වාර්තාව සභාව වෙත මේ වනතෙක් ලැබී නොමැති බව.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.	
(ඇ) වක්‍රලේඛ	2016 දෙසැම්බර් 29 දිනැති අංක 30/2016 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන හා කළමනාකරණ වක්‍රලේඛය	ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාහන 08 ක් සම්බන්ධයෙන් ඉන්ධන දහන පරීක්ෂාවක් සිදු කර නොතිබුණි.	වාහනවල ඉන්ධන පරීක්ෂාව කඩිනමින් සිදුකරන බව.	වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු. 84,003,120 ක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ ආදායම ඉක්ම වූ වියදම රු. 2,719,241 ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

ලේකම්වරිය විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ආදායම් ප්‍රභවය	2024					2023				
	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම	බිල් ආදායම	කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට හිඟය	ඇස්තමේ න්තුගත ආදායම	බිල් කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට හිඟය	
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	
(i) වරිපනම් හා බදු	1,330,529	1,459,046	1,970,579	1,535,118	1,469,842	2,167,668	2,645,906	1,288,958		
(ii) කුලී	9,794,300	11,706,801	15,085,122	907,507	5,970,935	3,844,449	3,660,616	1,303,333		
(iii) බලපත්‍ර ගාස්තු	368,250	792,967	812,516	56,700	269,250	375,063	360,813	46,250		
(iv) වෙනත් ආදායම්	2,222,970	3,974,052	3,934,552	1,136,471	75,086,430	39,238,000	71,762,246	12,817,320		
	13,716,049	17,932,866	21,802,769	3,635,796	82,796,457	45,625,180	78,429,581	15,455,861		

2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

සභාවේ ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්ය සාධනය සම්බන්ධ නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වරිපනම් හා බදු		
(i) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන දිනට අයවිය යුතු වරිපනම් බදු ආදායම රු.1,248,864 ක් වූ අතර ඉන් රු.926,514 ඉකුත් වර්ෂ වෙනුවෙන් අයවීමට පැවතුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේ බිල් කළ ආදායම රු.430,368 ක් වුවද ඉන් රැස්කළ ආදායම රු. 91,944 ක් එනම් සියයට 21 ක් තරම් අඩු අගයක් ගෙන තිබුණි.	2025 වර්ෂයේදී නීත්‍යානුකූල කටයුතු සිදුකරන බව.	හිඟ ආදායම් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ii) ඉකුත් වර්ෂ වෙනුවෙන් අය කළ යුතු කර්මාන්ත හා ව්‍යාපාර බදු හිඟ ආදායම රු. 777,110 ක් විය.	පිළිතුරු ලබා දී නොමැත.	ආදායම් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(iii)	2018 වර්ෂයේ තමන්කඩුව ප්‍රාදේශීය සභාව ඇවර කරන අවස්ථාවේ අයකර ගැනීම සඳහා පොළොන්නරුව ප්‍රාදේශීය සභාවට ලබා දී තිබූ රු.557,500 ක හිඟ කසල බදු ආදායමක් වසර 06 කට අධික කාලයක් ගතව තිබුණද අයකර ගැනීම සඳහා කටයුතු කර නොතිබුණි.	පිළිතුරු ලබා දී නොමැත.	ආදායම් ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.	අයකර
-------	---	------------------------	--------------------------------	------

(ආ) කුලී

සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට කඩ කුලී ලෙස ඉකුත් වර්ෂවලට අදාල රු.278,717 ක් අයවීමට පැවති අතර, රු.81,900 ක් වාහන හා යන්ත්‍ර කුලියට දීම වෙනුවෙන් අයවීමට පැවතුණි.	අයකරගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරන බව.	ආදායම් ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.	අයකර
--	--	--------------------------------	------

(ඇ) උසාවි දඩ හා මුද්දර ගාස්තු

පළාත් සභාවේ ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගෙන් සහ අනෙකුත් බලධාරීන්ගෙන් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු ලෙස දක්වා තිබුණු උසාවි දඩ රු. 59,028,305 ක් හා මුද්දර ගාස්තු රු.25,941,750 ක් විය.	ව්‍යාපෘති යෝජනා ඉදිරිපත් කර ඇති බව.	නියමිත ගෙන්වා කටයුතු කළ යුතුය.	ආදායම් ගැනීමට
--	-------------------------------------	--------------------------------	---------------

(ඈ) වෙනත් ආදායම්

වසර 05 කට අධික කාලයක සිට අයවීමට පැවති රු. 174,321ක් හිඟ ජල ගාස්තු ආදායම සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ද අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	හිඟ ආදායම අයකර ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරන බව.	ආදායම් ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.	අයකර
---	---	--------------------------------	------

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 පනතේ පවරා ඇති කාර්යයන් ඉටුකිරීම

ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ මහජන සෞඛ්‍ය, පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පොදු මංමාවත් පිළිබඳ කාරණා විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම, ජනතාවගේ සුබ විභරණය, පහසුව හා සුභසාධනය යන සභාව විසින් ඉටු කළයුතුව තිබුණු කර්තව්‍යයන් ඉටු කිරීම පිළිබඳව නිරීක්ෂණය පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 126 වගන්තිය යටතේ ප්‍රධාන කරුණු 23 ක් ඉටු කිරීම සඳහා අතුරු ව්‍යාවස්ථා පැනවිය හැකි වුවද 2024 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට ප්‍රධාන කරුණු 09 ක් වෙනුවෙන් අතුරු ව්‍යාවස්ථා පනවා නොතිබුණි.	පිළියෙල කර ගන්නා බව.	අතුරු ව්‍යාවස්ථා පනවා සභාවේ කටයුතු විධිමත් කළ යුතුය.

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ට්‍රැක්ටර් ජල බවුසරයක් හා තණකොළ කපන අත් ට්‍රැක්ටරයක් පිළිවෙලින් වර්ෂ 2015 , 2018 සිට අක්‍රියව රථ ගාලේ ගාල්කර ඇති අතර සුදුස්සක් කොට බැහැර කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	ට්‍රැක්ටර් ජල බවුසරය හා තණකොළ කපන අත් ට්‍රැක්ටර් යන්ත්‍රය අපහරණය සඳහා යොමු කර ඇති බව.	සුදුස්සක් කොට බැහැර කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.3 වත්කම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් භුක්ති විදින රු.27,290,532 ක් වටිනා කාර්යාල , පුස්තකාල, සුසාන භූමි හා ක්‍රීඩා පිටි පිහිටි ඉඩම් 35 ක අයිතිය ප්‍රාදේශීය සභාවට පවරාගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	වත්කම් පවරාගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරන බව.	අයිතිය පවරාගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) මෝටර් ග්‍රේඩරය ප්‍රාදේශීය සභාවට ලැබී වසර 04 ක් ගතව තිබුණද එය ලියාපදිංචි කිරීමකින් තොරව ධාවනය කරමින් පැවතුණි.	මෝටර් ග්‍රේඩර් යන්ත්‍රය සභාව වෙත ලබාදෙන විට එහි ලියාපදිංචි සහතිකය සමඟ ලබා දී නොමැති බව.	ලියාපදිංචි කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.4 නිෂ්කායර් හෝ උන උපයෝජිත දේපල පිරිසත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සභාව සතු රු 9,086,611 ක වත්කම් අයිතම 03 ක් විවිධ හේතු මත ප්‍රයෝජනයට ගැනීමකින් තොරව නිෂ්කාර්යව පැවතුණි.	2025 වර්ෂයේ සිට භාවිතයට ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	වත්කම් උපයෝජනය සඳහා කටයුතු කළ යුතුය.

3.5 ව්‍යාපෘති , කර්තව්‍යන් හෝ ප්‍රාග්ධන වැඩ ප්‍රමාදයන්

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2024 වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාත්මක කිරීමට, ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි ඇතුළත් කර තිබුණු අයවැය යෝජනා යටතේ රු. 6,000,000 ක ප්‍රතිපාදන සලසා තිබූ මාර්ග ,බෝක්කු, රථ අංගන, වැසිකිලි, සුසානාගාර, කානු පද්ධති ඉදිකිරීම් හා නඩත්තු වැඩ 17 ක් සැලසුම්කර තිබූ නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ද ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.	2025 වර්ෂය තුළ ඉටුකර ගැනීමට අපේක්ෂා කරන බව.	සැලසුම්කර ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

3.6 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ප්‍රාදේශීය සභාවේ සංවර්ධන නිලධාරී, කළමනාකරණ සහකාර, පුස්තකාලයාධිපති, තාක්ෂණ නිලධාරී ඇතුළු තනතුරු 14 කට අදාළ නිලධාරීන් 30 දෙනෙකුගේ පුරප්පාඩු පැවති අතර කාර්යාල කාර්ය සහයක සහ මුරකරු තනතුරු සඳහා නිලධාරීන් 04 දෙනෙකුගේ අතිරික්තයක් විය.	සේවක පුරප්පාඩු පිළිබඳ අදාළ ආයතන දැනුවත් කර ඇති බව.	පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කර ගැනීමට හා අතිරික්ත සේවකයින් වෙනුවෙන් අනුමැතීන් ලබාගත යුතුය.
(ආ) ප්‍රාදේශීය සභාවේ මාර්ග කමිකරු, සෞඛ්‍ය කමිකරු, කාර්යාල කාර්ය සහායක, පුස්තකාල සහායක යන තනතුරුවල සේවයකරන නිලධාරීන් 17 දෙනෙකු තම නිත්‍ය තනතුරුවලට අදාළ නොවන විෂය නිලධාරී, රියදුරු හා මුර සේවය, පුස්තකාලයාධිපති, පෙර පාසල් ගුරු වැනි වෙනත් තනතුරුවල රාජකාරී වසර 01 සිට වසර 18 ක කාලයක සිට ඉටුකරමින් පැවතුණි.	මේ පිළිබඳව අදාළ ආයතන දැනුවත් කර ඇති බව.	නිත්‍ය තනතුරු වල සේවයේ යෙදවිය යුතුය.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය හා යහ පාලනය

4.1 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂයේ සභාවේ අයවැයගත ආදායම් හා වියදම්, තත්‍ය ආදායම් හා වියදම් සමඟ පරීක්ෂාවේදී අදායම් විෂයන් 05 ක සියයට 10 සිට සියයට 115 දක්වාද වියදම් විෂයන් 06 ක සියයට 06 සිට සියයට 81 දක්වා ද විචලනයක් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී මූල්‍ය මහපෙන්වීමක් ලෙස භාවිතා කර නොතිබුණි.	2025 වර්ෂය තුළ ඉටුකර ගැනීමට අපේක්ෂා කරන බව.	අයවැය ලේඛනය ඵලදායී මූල්‍ය මහපෙන්වීමක් ලෙස භාවිතා කළ යුතුය.

4.2 තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2017 අංක 19 දරන තිරසාර සංවර්ධන පනතේ නියාමනය අනුව ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු, වැඩසටහන් හා නිර්ණායක හඳුනාගෙන ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.	සමාලෝචිත වර්ෂයේ තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු වැඩසටහන්, හා නිර්ණායක හඳුනාගෙන ඇති බව.	පනතේ දක්වා ඇති අරමුණු හා වැඩසටහන් වලට අනුකූලව කටයුතු කළ යුතුය.